

Domácí řád oddělení 2

ODDĚLENÍ 2 je psychiatrické *akutní přijímací uzavřené mužské oddělení* určené pro pacienty ve věku 18 – 65 let, jejichž zdravotní stav vyžaduje nepřetržitý dohled a péči zdravotnického personálu. Ve výjimečných případech lze z rozhodnutí lékaře na oddělení 2 umístit i pacienty ve věku 15-18 let nebo starší 65 let.

DOMÁCÍ ŘÁD ODDĚLENÍ 2 v návaznosti na obecná ustanovení domácího řádu psychiatrické nemocnice upřesňuje a doplňuje pravidla, která platí pro pacienty hospitalizované na oddělení 2.

1. PŘI PŘÍCHODU na odd. 2 je pacient ošetřovatelským personálem seznámen (přiměřeně k jeho aktuálnímu psychickému stavu) s oddělením, domácím řádem, denním harmonogramem oddělení a právy pacientů.

2. BĚHEM HOSPITALIZACE se o pacienta stará jeho ošetřující lékař, jehož pokyny a doporučení má povinnost dodržovat. Pacient se se svým lékařem (lékaři) setkává při vizitách a případně se na lékaře může pacient obracet individuálně po předchozí domluvě s ním či prostřednictvím ošetřovatelského personálu. S každým pacientem hovoří lékař kromě vizity také individuálně, kdy ho přiměřeně jeho aktuálnímu zdravotnímu stavu seznámí s plánem další léčby a v dalším průběhu i s jeho plněním a možnými změnami.

3. LÉKY: léky ordinuje výhradně lékař a pacientům je podává v určenou dobu střední zdravotnický personál, který má právo zkontrolovat užití léčiva. Z bezpečnostních důvodů není povoleno přechovávat u sebe vlastní léky. Také vitamíny, potravinové doplňky či jiné podobné léčivé prostředky je možné užívat pouze se souhlasem lékaře, který je zaznamená do ordinace ve zdravotnické dokumentaci.

4. STRAVA: dietu určuje výhradně lékař, který pacienta podle jeho aktuálního zdravotního stavu poučí o případném dietním opatření. Pokud pacient dostává další potraviny od návštěv, musí být v souladu s jeho dietou, v přiměřeném množství a nesmí podléhat zkáze. Ošetřovatelský personál má právo zkontrolovat potraviny zakoupené pacientem nebo přinesené jeho návštěvou, zda odpovídají dietním opatřením. Z bezpečnostních důvodů není vhodné – reps. rozhodně nedoporučujeme kupovat citrusy (pomeranče, citrony, grepy atd), zde je vysoké riziko vdechnutí či zaskočení tuhé dužiny a riziko vyvolání následného dušení.

5. HYGIENICKÁ OPATŘENÍ: pacient má právo na čisté lůžko. Lůžkoviny jsou pacientům měněny za čisté podle potřeby, minimálně 1x týdně. Pacient používá na oddělení vlastní hygienické potřeby a civilní oblečení. V souladu s hygienickými pravidly jsou pacienti v rámci svých možností povinni dbát o osobní hygienu a udržovat své ošacení v čistotě. Pokud pacient nemá vlastní hygienické potřeby a čisté ošacení jsou mu zapůjčeny z oddělení. Praní oblečení pacientů probíhá v prádelně. Pravidelná osobní hygiena se provádí podle denního řádu oddělení. Ošetřovatelský personál má právo kontrolovat dodržování osobní hygieny,

čistoty ošacení a pořádku v osobních věcech, motivovat pacienta ke zlepšení sebepečce a také mu s osobní hygienou a oblékáním pomoci, pokud to vyžaduje jeho zdravotní stav.

V případě výskytu přenosných onemocnění je personál oprávněn učinit veškerá nezbytná opatření nutná k zamezení jejich dalšího šíření a jejich prevenci (infekční a parazitární nemoci). Za civilní oblečení odpovídá pacient, za případnou ztrátu či poškození nese odpovědnost personál oddělení.

Civilní oblečení a další potřeby si každý pacient má možnost uložit do své uzamykatelné skříňky na pokoji. Od této skříňky má klíče personál oddělení a pacientovi zamyká či odemyká skříňku na jeho požádání.

6. KOUŘENÍ: kouření je nevhodný zlovyk, který jednoznačně poškozuje zdraví, navíc kouření snižuje hladinu některých psychofarmak a má vliv na psychický stav. Je vhodné, aby při léčení pacient omezil kouření na minimum, o čemž jsou pacienti opakovaně informováni. Na oddělení je zákaz kouření mimo vyhrazené místa.

Je povoleno pouze kouření originálních cigaret (nikoli používání tabáku k balení, elektronické cigarety a podobné elektronické tabákové výrobky nejsou na oddělení povoleny) a to jen na vyhrazeném místě – buď v oploceném prostoru venku, který je přístupný z oddělení nebo v kuřárně, kde musí být uzavřené dveře, zapnutý ventilátor, případně otevřené okno. V době nočního klidu (tj. od 22,00 do 07,30 hodin) platí zákaz kouření a kuřárna je uzavřena. V návštěvní místnosti je kouření zakázáno.

Lékař může limitovat množství cigaret při špatném zdravotním stavu pacienta, nebo pokud pacient není schopen s jím dostupným množstvím cigaret hospodařit.

Z bezpečnostních důvodů pacienti nesmí sami používat zápalky ani zapalovače, cigarety jim zapaluje personál.

7. VAŘENÍ KÁVY: kávu vaří ošetrovatelský personál maximálně 3xd, nejpozději však 16:30. Je možno požádat i o uvaření vlastního čaje. Přesnou dobu nelze zajistit vzhledem k nepravidelnému vytížení ošetrovatelského personálu oddělení 2 nejen akutními příjmy nových pacientů, ale i aktuálním stavem již přijatých pacientů. Množství konzumované kávy je pacientům zčásti omezováno pro nežádoucí souběh jejich účinků s podávanými psychofarmaky.

8. ALKOHOL A DROGY: jsou pro duševní zdraví vysoce škodlivé. Pití alkoholu a užívání drog je tedy proti smyslu celého léčení na psychiatrii a po celou dobu hospitalizace a to i na vycházkách či propustkách platí zákaz užívání alkoholu a drog. Porušení abstinence na oddělení, vycházce nebo propustce patří k závažným porušením léčebného režimu. Lékaři i střední zdravotnický personál má právo se přesvědčit kdykoliv a u kohokoliv (i dechovou zkouškou a z rozhodnutí lékaře i toxikologickým vyšetřením), zda nedošlo k porušení abstinence. Při zjištění porušení abstinence může lékař rozhodnout o pozastavení vycházek či propustek.

9. JE ZAKÁZÁNO:

přechovávat v nemocnici zbraně nebo jiné nebezpečné předměty, alkohol a nelegální návykové látky;

chovat nebo krmit zvířata, které nejsou majetkem psychiatrické nemocnice;

skladovat na oddělení předměty, které nesouvisí s účelem hospitalizace.

Pokud je to z bezpečnostních důvodů nezbytné, je ošetrující personál oprávněn provádět za přítomnosti pacienta i kontrolu jeho osobních věcí.

Dále na oddělení 2 není dovoleno:

- přechovávat zapalovače, zápalky či jiné zdroje plamene
- používat porcelánové nebo skleněné hrnečky na kávu
- používat vlastní holení (tzv. bříty nebo žiletky)
- používat vlastní nože

10. PENÍZE A CENNOSTI: jsou ukládány v nemocnici do úschovy na základě příkazní smlouvy. Z uložené finanční částky může pacient čerpat zpravidla 1x týdně částku pro nákupy v kiosku v areálu PN. O tom, jakou formou bude pacient čerpat své finanční prostředky rozhoduje lékař, staniční sestra a zdravotně sociální pracovník s ohledem na aktuální duševní stav pacienta, jeho finanční možnosti a jeho schopnost s penězi hospodařit. U pacientů omezených ve svéprávnosti rozhoduje o čerpání finančních prostředků jejich opatrovník ve spolupráci se zdravotně sociálním pracovníkem. Pacienti jsou povinni uhradit služby, které čerpají v nemocnici a které nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění (holení, stříhání, pedikúra apod.).

11. KLID A TICHŮ: není povoleno rušit ostatní pacienty v době **poledního a nočního klidu**. Na oddělení není z bezpečnostních důvodů povoleno používat osobní **elektrospotřebiče**. Běžné elektrospotřebiče (varná konvice, televize apod.) jsou k dispozici jako součást inventáře oddělení.

Na oddělení je instalován zásuvkový panel, který slouží k nabíjení mobilních telefonů pacientů, a který obsluhuje výhradně personál oddělení. Nabíjení mobilních telefonů je možné od 19,00 do 06,00 hodin.

12. TELEFONOVÁNÍ: pacienti, kterým v tom nebrání jejich zdravotní stav, mohou na oddělení používat na vlastní zodpovědnost své mobilní telefony ve vyhrazený čas. Nelze mobilní telefony používat během poledního a nočního klidu, podávání jídla a léků a času, kdy se účastní lékařské vizity, vyšetření, terapií nebo jiných aktivit, které jsou nedílnou součástí léčby. Seznámení s pravidly používání mobilního telefonu potvrdí pacient podpisem do edukačního listu. Výjimkou jsou pacienti s nařízeným ochranným léčením, kteří mohou používat mobilní telefon jen se svolením lékaře. U pacientů s omezenou svéprávností je vyžadován souhlas jejich opatrovníka. Je zakázáno na mobilní telefon pořizovat zvukové či obrazové nahrávky z oddělení z důvodu ochrany osobních údajů, stejně tak i kontaktování záchranných složek (policie, hasiči, záchranná zdravotní služba) a personálu PN HB. V případě porušení tohoto zákazu bude pacientovi mobilní telefon odebrán.

Dále jsou pacientům umožněny telefonáty z mincovního automatu, umístěného na chodbě pavilónu č.2, za doprovodu ošetřovatelského personálu.

Příbuzní mohou hospitalizovaným pacientům telefonovat na oddělení na telefonní číslo 569 478 523 - pacienti mohou přijímat telefonní hovory na dvoulinkovém telefonním aparátu s přenosným sluchátkem. Při použití této linky při hovorech pacientů s příbuznými s ohledem na další pacienty je vhodné délku hovoru omezit na nezbytně nutnou dobu.

13. NÁVŠTĚVY: jsou umožněny denně v návštěvní místnosti. Jsou povoleny během celého dne, ale ve všední den je doporučujeme až v odpoledních hodinách z důvodů toho, že většina ordinovaných vyšetření probíhá obvykle dopoledne.

Pokud to zdravotní stav pacienta umožňuje, pak se svolením lékaře mohou návštěvy proběhnout i mimo návštěvní místnost a to v areálu naší psychiatrické nemocnice. Ze závažných zdravotních důvodů může primář nebo ošetřující lékař návštěvu nepovolit nebo časově omezit. Je-li návštěva zjevně pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky, nebo se chová nevhodně, může ošetřující personál návštěvu neumožnit nebo předčasně ukončit. K zákazu návštěv mohou vést také epidemiologické důvody.

14. VYCHÁZKY A PROPUSTKY: Povolení léčebných vycházek či propustek v doprovodu personálu, příbuzných či samostatných je v kompetenci ošetřujícího lékaře nebo primáře oddělení, kteří se řídí aktuálním zdravotním stavem pacienta. Na vycházku ani na propustku nevzniká nárok dobou pobytu na oddělení.

Vzhledem k akutnímu charakteru psychiatrických obtíží hospitalizovaných pacientů je léčebná propustka povolována spíše výjimečně a v jasně odůvodněných případech. Její délka je limitována dobou nejvýše 5 dnů pobytu mimo nemocnici.

I v průběhu vycházek či propustek platí pro pacienty zákaz požívání alkoholických nápojů či drog.

15. BEZPEČNOST: z bezpečnostních důvodů je v prostorách oddělení vyžadujících zvýšený dohled, nainstalován **kamerový systém**. V nezbytných případech, pokud je pacient pod vlivem duševní poruchy neklidný nebo svým chováním ohrožuje sebe nebo své okolí, může u něho být použit **omezovací prostředek**. Omezovacími prostředky se rozumí umístění pacienta do odlukové místnosti, použití ochranného kabátku, omezení v lůžku pomocí popruhů a kurtů či psychofarmaka podávána pacientovi silou. O použití omezovacích prostředků rozhoduje vždy lékař. U pacientů hospitalizovaných dobrovolně (s jejich souhlasem) je užití omezovacích prostředků důvodem k hlášení soudu o jejich omezení ve volném pohybu. U pacientů omezených ve svéprávnosti, hospitalizovaných se souhlasem jejich opatrovníka informuje nemocnice opatrovníka o použití omezovacího prostředku a v případě jeho nesouhlasu oznámí soudu omezení ve volném pohybu (tzv. detenční řízení – nebo-li nedobrovolný pobyt).

Kamerový systém monitoruje obě odlukové místnosti, jídelnu pacientů, chodbu oddělení a kuřárnu. Z tohoto kamerového systému není pořizován zvukový ani obrazový záznam, monitorovaná místa se zobrazují na jediné obrazovce v pracovně ošetrovatelského personálu.

16. PŘI PROPUSŘTĚNÍ Z ODDĚLENÍ: pacient odevzdá zapůjčené oblečení a věci. V indikovaných případech je objednan na kontrolu do psychiatrické ambulance a je vybaven léky do této kontroly. Dostane předběžnou propouštěcí zprávu a také dostane zpět své peníze a cennosti, které měl uloženy v administrativní budově v trezoru. Před propuštěním lékař poučí pacienta způsobem odpovídajícím jeho zdravotnímu stavu o režimu a léčbě po propuštění, což uvede do propouštěcí zprávy. Definitivní propouštěcí zprávu ošetřující lékař vypracuje obvykle dodatečně a zašle ošetřujícím lékařům (psychiatr a praktický lékař, případně jiný specialista). Při překladech do jiného zdravotnického zařízení, umístění nebo návratu do sociální pobytové služby je zpravidla propouštěcí zpráva vydána ihned.

17. STÍŽNOSTI: pacient může stížnost podat formou **ústní** nebo **písemnou**. Pro shromažďování písemných stížností i jiných podnětů slouží schránka na oddělení, kterou minimálně 1x týdně vybírá staniční sestra. Písemné stížnosti adresované personálu oddělení jsou vyřizovány přímo na oddělení, písemné stížnosti nebo podněty, jejichž řešení přesahuje

rámec oddělení nebo které jsou adresovány osobám mimo oddělení (ředitel nemocnice, hlavní sestra apod.) jsou předány na sekretariát nemocnice k dalšímu řízení. Ústně si pacient může stěžovat zdravotnickému personálu přímo na oddělení. Pokud chce dojednat osobní schůzku s konkrétní osobou (ředitel, hlavní sestra apod.), je nutno to předem domluvit se staniční sestrou, která setkání zařídí. Každá stížnost musí být vyřízena do 30 dnů, v odůvodněných případech do 60 dnů od doručení. Forma vyrozumění o vyřízení stížnosti (ústní nebo písemná) záleží na dohodě stěžovatele a nemocnice. O vyřízení ústní stížnosti je stěžovatel zpravidla vyrozuměn ústně, o vyřízení písemné stížnosti zpravidla písemně. Pokud stěžovatel není spokojen s vyřízením své stížnosti v nemocnici, může se písemně obrátit na zřizovatele nemocnice (ministerstvo zdravotnictví), případně na jinou státní instituci dle vlastního uvážení. Stížnost nebo jiné písemné podání adresované mimo nemocnici musí pacient odeslat na vlastní náklady, personál oddělení je povinen poskytnout mu na jeho žádost součinnost týkající se zjištění správné adresy, předání zásilky na poštovní podatelnu nemocnice, případně zprostředkování nákupu poštovních známek, obálek a papírů nebo zapůjčení psacích potřeb. **Anonymní stížnosti** nebo jiná písemná podání adresovaná nemocnici nebo jejím konkrétním zaměstnancům **nejsou vyřizovány**.

18. POVINNOSTI PACIENTŮ: každý pacient je povinen dodržovat domácí řád nemocnice a domácí řád oddělení 2, chovat se ohleduplně ke spolupacientům, dbát dalších nařízení a pokynů lékařů i ostatního zdravotnického personálu. Dále je povinen šetřit ústavní inventář a zařízení. Eventuální způsobenou škodu je povinný uhradit, pokud nedošlo k poškození pod vlivem duševní nemoci, o čemž rozhodne primář oddělení nebo jeho zástupce.

19. PLATNOST tohoto domácího řádu je od 2.5.2022

Domácí řád je přístupný pro pacienty i návštěvy na oddělení a na webové stránce nemocnice pod adresou: www.pnhb.cz.

Zpracoval: prim. MUDr. Josef Křepela v.r.
primář oddělení 2

Schválila: Mgr. Markéta Holubová
ředitelka PN Havl. Brod